

Gröna kilar i Oxelösunds kommun

Miljö- och Samhällsbyggnadsförvaltningen
Februari 2018

Uppdraget

Under hösten 2017 tilldelades Linnea – Natur och Ekologi (utförare Hans Rydberg) ett uppdrag av Oxelösunds kommun att ta fram ett förslag till gröna kilar i Oxelösunds kommun. I arbetet kombinerades tillgänglig kunskap, främst från Naturvårdsplanen och inventeringen av närströvområden med ny kunskap från kompletterande fältinventeringar. Förslaget presenterades som ett arbetsmaterial för kommunen i slutet av hösten 2017. Kommunen valde i januari 2018 att en rapport runt detta arbete skulle framställas och Linnea – Natur och Ekologi tilldelades även detta uppdrag. Rapporten är ett underlag till kommande översiktsplan. Så gott som samtliga fotografier i rapporten är tagna av Hans Rydberg. Framsidans omslagsbild är en ekbacke nära Granliden i Aspa-området.

Vad är en grön kil?

En grön kil är ett stort, sammanhängande, mer eller mindre långsträckt grönområde med stor betydelse för naturvård och/eller friluftsliv. En grön kil ska säkerställa livsmiljöer och spridningsvägar för djur och växter i tätortens utveckling samt utgöra värdefulla stråk för friluftslivet så att allmänheten ska kunna färdas till fots eller cykla utan att behöva passera bebyggelse eller större vägar. En grön kil ska i så hög grad som möjligt innehålla områden av olika naturtyper som har en rik biologisk mångfald eller ha viktiga funktioner för friluftslivet. En grön kil har ofta varierande kvaliteter och kan innehålla partier med sällsynt flora och/eller fauna liksom delar av mer trivial natur. Men värdena i kilens olika delar förstärks genom att stråken av natur är sammanbyggda till en helhet. En grön kil avgränsas ofta av barriärer som trafikstråk, kraftledningsgator, industriområden eller bebyggelse. Den gröna kilen hålls ofta samman genom avsaknad av sådana barriärer.

Vad är en värdekärna?

I en grönstruktur innebär en värdekärna ett område av väsentlig betydelse för allmänhetens friluftsliv och/eller för naturvärden. En sådan kan ligga både innanför och utanför de gröna kilarna. Samband med andra naturområden kan i det senare fallet saknas och det finns ofta barriärer som förhindrar spridning av växt- och djurarter. Samtidigt är naturvärdena i regel så höga och bidraget till den biologiska mångfalden i kommunen så stort att exploatering eller andra ingrepp inte kan ske utan att stora naturvärden går förlorade. Tillsammans med kilarna är värdekärnorna en väsentlig del av tätortens grönstruktur.

Gröna kilarnas roll i samhällsplaneringen

Våra tätorter växer. Allt fler vill bo i tätorter för att få tillgång till tätortens utbud av service och arbetstillfällen. Eftersom den tillgängliga ytan ofta är begränsad blir förtätning av bebyggelsen ofta ett alternativ när man ska anlägga nya bostäder. Samtidigt ökar behovet av grönområden, såväl inuti som utanför tätorten. Sentida forskning visar entydigt på människors behov av att på fritid söka sig ut i naturen som kontrast till ett hektiskt vardagsliv. Stressen minskar och hälsan förbättras genom att vi vistas i naturen. Och vi behöver både områden nära där vi bor, nära våra skolor och arbetsplatser och litet större skogsområden där vi kan få uppleva lugn, tysthet och ro, kunna plocka bär och svamp, ägna oss åt olika aktiviteter som skidåkning, orientering eller långa skogspromenader. De gröna kilarna har särskilda kvaliteter genom att de på ett positivt sätt integrerar platser där människor bor med naturområden de behöver på sin fritid.

I kommunens översiktsplan är det viktigt att poängtera att kommunen ska arbeta med insatser för att överbrygga barriärer och hinder för gröna länkar och att stärka och utveckla viktiga ekologiska och sociala värden och samband i tätortens gröna kilar.

Människor blir alltmer måna om sin hälsa. Närheten till områden för motion och friluftsliv blir alltmer avgörande i valet av sitt framtida boende. Tätorter utan grönska blir oattraktiva, de med en bra, fungerande grönstruktur blir intressanta. Förtätningen av bebyggelsen i en tätort når därför en övre gräns, ovanför vilken tätortens tillväxt kan avstanna. Det är därför viktigt att man i en tätort under tillväxt tillvaratar den befintliga grönstrukturen så långt det är praktiskt möjligt.

Natur på nära håll är särskilt viktigt för människor som inte rör sig så långt, som barn, äldre, sjuka och funktionshindrade. En tätort behöver också ytor där man röra sig över större arealer. De bidrar till ökad fysisk aktivitet och mental återhämtning. Tätortens grönytor bör vara sammanlänkade med skogsområden i tätortens ytterkanter via skidspår, promenad- och cykelstråk. Det ger ett minskat bilåkande och möjligheter att kunna ta sig från sin bostad till skogarna i ytterområdena.

Kommunens naturvårdsplanering

I syfte att värna om den biologiska mångfalden i kommunen och säkerställa områden för rekreation och friluftsliv har kommunen gjort ett antal inventeringar samt tagit fram ett antal planer. De viktigaste planerna är översiktsplanen och två naturvårdsplaner, en för fastlandet och en för skärgården. Inventeringar viktiga för naturvården har varit inventeringar av kärlväxter och lavar i skärgården, en strandinventering, en inventering av vassar samt ett antal fågelinventeringar såväl på fastlandet som i skärgården. Frukten av dessa arbeten är en ökad kännedom om kommunens natur- och rekreationsvärden till gagn för samhällsplaneringen.

De gröna kilarna sammanfattar värdena på ett lättbegripligt sätt och markerar samtidigt behovet av positiva samband både för människor som rör sig till fots och på cykel mellan olika områden eller till mer sammanhängande rekreationsområden och för olika arter växter och djur som behöver spridningskorridorer för sin långsiktiga överlevnad.

Kommunens gröna kilar

Kommunens landareal har en väst - östlig orientering beroende på naturgeografin, vilket delvis påverkat infrastrukturen med motorvägen och SSAB:s järnväg åt sydost. Skärgården har en delvis annan orientering, men arbetet med de gröna kilarna har i huvudsak gällt fastlandet. Den norra kilen, kallad Stjärnholm – Brännaskilen, ansluter mot gränsen till Nyköpings kommun men har ingen direkt förbindelse med kilarna i denna kommun (streckade områden på karta – se nedan). Närmast ligger Strandstuviken, som är ett skogs- och strandängsområde beläget strax norr om Stjärnholmsviken. Här finns ett visst ekologiskt samband med Stjärnholmsområdet, främst när det gäller fågellivet, men i övrigt är naturtyperna rätt olika och det finns inga egentliga förbindelser för friluftslivet över kommungränsen.

Stjärnholm – Brännaskilen går norr om motorvägen och utgörs av landskapet alldeles söder om Stjärnholmsviken. Kilen avslutas vid Brännäs – de kustnära delarna mot havet och Oxelösunds våtmark som är ett biologiskt intressant område och ett mycket populärt promenadstråk.

Nästa kil, Danvik – Peterslundskilen omfattar två större skogsområden i väster, vilka är viktiga för såväl den biologiska mångfalden och långsiktigt för allmänhetens friluftsliv i en situation där tätorten expanderar och kraven på rekreationsområden växer i motsvarande takt. I östra delen, vid Peterslund, finns i mellanrummen av befintlig bebyggelse remsor av

skog som sparats och som bildar sammanhängande stråk av stor betydelse för i huvudsak friluftslivet.

Den tredje kilen omfattar skogsområdena på Jogersö med mycket gammal skog och ett stort rekreationsområde som är ett av de förnämsta i kommunen. Kilen omfattar även några skogsremсор på fastlandet vid Stenvik, vilka har stor betydelse för friluftslivet och fläckvis även för den biologiska mångfalden.

De tre kilarna har olika karaktär och någon prioritering eller klassning har inte gjorts, då samtliga tre bedöms som mycket viktiga för grönstrukturen i Oxelösunds kommun. I avgränsningen för de gröna kilarna har det varit viktigt att få med så mycket variation som möjligt och inom de tre kilarna hittar man så varierade naturtyper som park, ädellövskog, strandängar, vassar, öppna gräsmarker, skogsbryn, hållmarker, barrskogar av olika åldrar, berg, ekbackar, sumpskogar, öppna våtmarker, åkrar, stränder och havsklippor.

Gröna kilar kan ha starka eller svaga samband. Svaga samband innebär att kilens värde för rekreation eller biologisk mångfald lätt kan upphöra vid en mindre exploatering. Exempel är när ett smalt skogsområde, en s.k. midja, som förbinder två större, utnyttjas för bebyggelse eller vägar och då istället blir en barriär. Starka samband kan tåla en mindre exploatering utan att en väsentlig del av kilens funktion går förlorad.

Förutom kilarna har fyra värdekärnor identifierats. Dessa beskrivs nedan. Utanför de gröna kilarna kan det lokalt finnas höga naturvärden insprängda i en för övrigt relativt trivial natur. Därför bör det alltid finnas en bedömning utifrån naturvärden och värden för friluftsliv även utanför de gröna kilarna och värdekärnorna. I detta sammanhang ger naturvårdsplanen för kommunen och inventeringen av närströvsområden en fingervisning om vilka områden som kan hysa sådana kvalitéer.

Översiktskarta

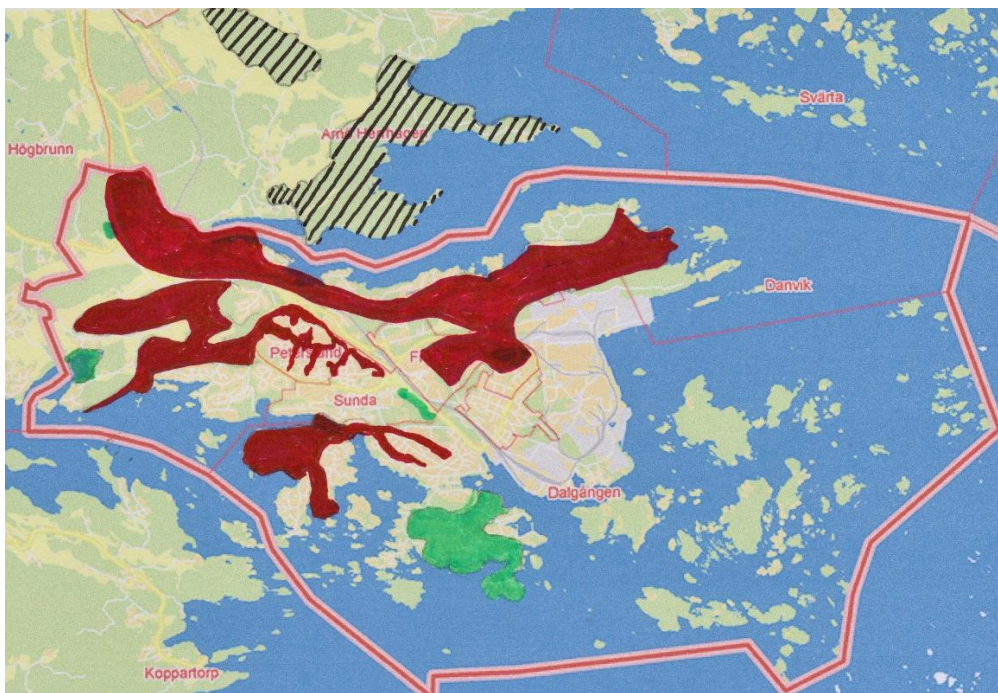
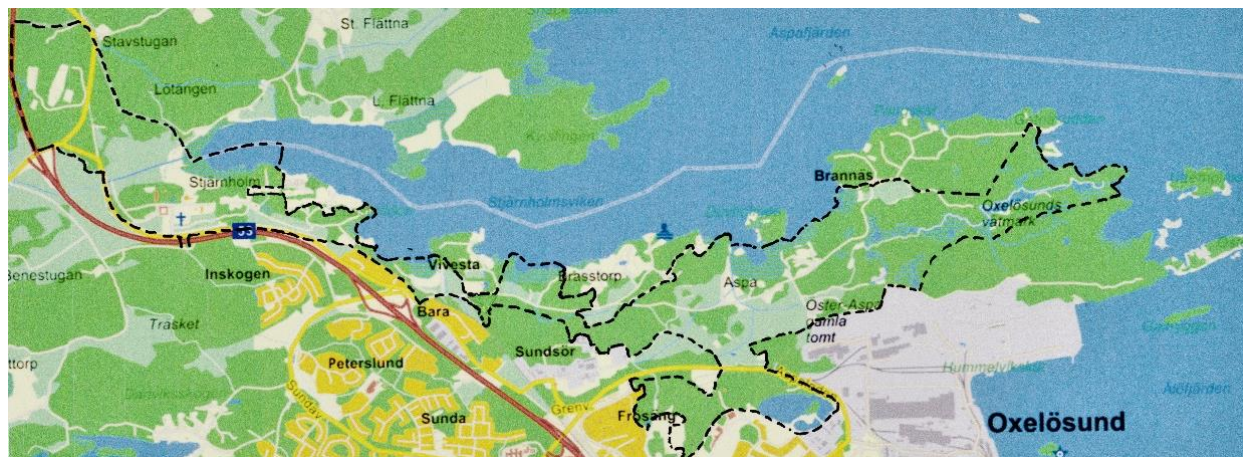

Fig. 1. Gröna kilar och värdekärnor. Kilar = röd färg, värdekärnor = grön färg. 1. Stjärnholm – Brannäskilen 2. Danvik – Peterslundskilen 3. Jogersökilen 4. Femöre 5. Ramdalen 6. Kvarndammen 7. Bastängsviken. Streckade områden = gröna kilar i Nyköpings kommun.

Redovisning av de gröna kilarna

Kartor i större format finns i bilagan i slutet av rapporten

Stjärnholm – Brannäskilen

Beskrivning: Området från Stjärnholm österut till Brannäshalvön är av stort intresse från naturvårdssynpunkt. Dels har vi flera våtmarksområden som under lång tid lockat hundratals ornitologer och som uppvisar en fågelfauna unik för kommunen. I Oxelösunds våtmark har under de senaste decennierna observerats långt över 200 arter, varav en fjärdedel rödlistade, vid Kylvattendammen i söder har vintertid mer än 100 arter noterats och i och omkring Aspaviken har nästan 140 arter rapporterats. Aspaviken är en mycket fin lokal för rosenfink och i området har även bändelkorsnäbb och halsbandsflugsnappare uppträtt under häckningstid. Aspaviken är liksom Lastudden och Vivesta glö, längre västerut, också en fin lokal för olika sångare och det stora flertalet av Sveriges arter kan påträffas här, t.ex. de sällsynta arterna flodsångare och trastsångare.

I Aspa-området och västerut finns också en hel del ekbackar och ekbryn med en intressant svampfunga med många ovanliga arter, t.ex. rotsopp och ringmusseron samt ett torrängsområde (Aspa gamla tomt) med många ängsväxter som bara finns här i hela kommunen. Ett intressant område med gamla ekar längs vägen finns mellan Vivesta och Aspa samt runt Brasstorp. I övrigt bör den gamla kustallskogen söder om Getnäsudden framhållas.

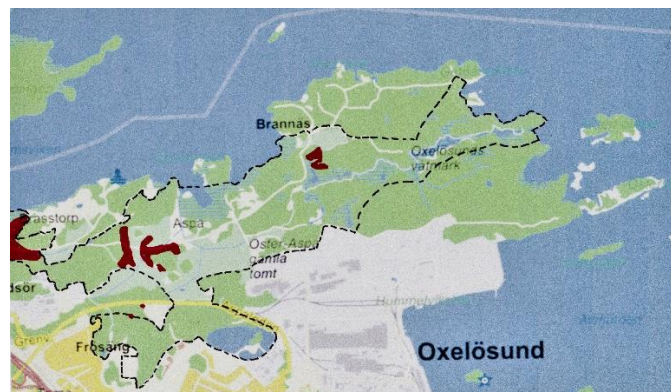

Fig. 2. Utbredning av ädellövskog i Stjärnholm – Brannäskilen

Stjärnholmsområdet är från naturvårdssynpunkt ett av de förnämsta i kommunen. Vid Stiftsgården finns fina ädellövskogar. Slottet med omgivningar har det största beståndet i kommunen med grova lövträd. Tre skogsbestånd är klassade som nyckelbiotoper. I området finns också gammal tallskog, bergklackar, en damm, strandängar, ekdominerad lövskog och en havsvik med rikt fågelliv. Ädla lövträd finns också vid Stjärnholm, där fina kulturmarksbiotoper bidrar till en rik fauna och flora.

Området är också intressant för det rörliga friluftslivet. Brannäs våtmark har i allt högre utsträckning blivit ett utflyktsmål. Strövstigen längs våtmarken är en populär vandringsled för Oxelösundsborna. En etapp av Sörmlandsleden går genom området. I området väster om Aspa leder ett par cykelstråk där man kan ta sig från stadens centrum till Brannäshalvön. Norr om Breviksskolan finns en gång- och cykelväg till det nya vattentornet, dit många söker sig för att njuta av utsikten. Flera av skogarna och skogsbackarna inom kilen har också viss betydelse som strövskogar för de närboende. Vid Stjärnholm finns ett område med skjutbanor, cykelvägar, ridstigar, promenadvägar och man kan härifrån lätt nå kommunens övriga delar utan bil.

Naturvårdsmotiv: Omväxlande landskap med många naturtyper, lövrika miljöer, gamla grova ekar, rik svampunga, flera intressanta fågellokaler, våtmarker, torrängsflora, gammal kusttallskog, lövsumpskog med död ved, kulturväxter, ädellövskog, strandäng, grund havsvik.

Motiv för friluftsliv: Väl besökt stiftsgård, promenader, Sörmlandsleden, cykelturer, ridning, fågelskådning, skytte, närströvområden, naturpedagogik.

Spridningskorridorer: En korridor med våtmarker av betydelse för såväl naturvård som friluftsliv sträcker sig närmare 4 km från vassarna öster om Stjärnholm till utloppet av Oxelösunds våtmark i Östersjön. Detta stråk är viktigt för våtmarksanknutna arter som växter, insekter, groddjur och fåglar. Stråket rymmer också andra naturtyper som strandskogar och lövdungar, där sambanden är starka. En annan korridor är det stråk av lövskogar, ekbackar och andra ekmiljöer från Stjärnholm och vidare mot Brannäs gård, där arter knutna till lövträd kan röra sig mellan bestånden. För friluftslivet finns cykelbanor från tätortens centrala delar och Stjärnholm ända ut till Brannäshalvön och stränderna vid havet.

Kilen har i västra delen ett starkt inre samband för arter som sprids mellan olika lövmiljöer, mellan öppna marker, längs vägkanter etc. En ekodukt finns söder om Stjärnholm som förbinder denna kil med Danvik – Peterslundskilen. Denna är viktig för främst friluftslivet.

Barriärer: Motorvägen utgör en stark barriär för spridning av många arter mellan de norra och södra kommundelarna. Den utgör bara en svag barriär för luftburna arter som fåglar och insekter eller för vindspridda frön och sporer. Motorvägen bildar dock en mycket kraftig barriär för friluftslivet men en passage till skogarna söderut finns nära Stjärnholms stiftsgård. För friluftslivet utgör Oxelösunds våtmark ett visst hinder men en bro över dammen finns söder om Brannäs gård.

Känslighet: Miljöbalken, kulturmiljölagen och kommunens översiktsplan från 2010 utgör hinder för exploatering i stora delar av området. Då det är väl sammanhållet kulturellt och ekologiskt innebär varje ingrepp att naturvärden, kulturvärden och friluftsliv påverkas negativt.

Exploatering av alla slag skadar i olika grad området naturvärden. Mindre delar är möjliga att bebygga eller utnyttja för andra anläggningar, men det bör ske i liten skala och med väl tilltagna naturvårdshänsyn.

Naturvårdsplan: Områdena A1, A9, A10, B8, B9, B10, B11, B12, B13, C1, C5, C11 och C12.

Fig. 3. Ådellövträd i allén vid Stjärnholm.

Fig. 4. Gammal tallskog vid Marviken, nära havet på Brannäshalvön

Danvik – Peterslundskilen

Beskrivning: Området mellan Lilla Ämtnäs och Inskogen är ur naturvårdssynpunkt intressant då det utgör det största sammanhängande grönområdet i Oxelösunds kommun. Redan i naturvårdsplanen för fastlandet poängterades vikten av att utreda skydd för den äldre barrskogen i skogen nordväst om Danviken, den fina strövvänliga skogen norrut och de gamla, artrika sumpskogarna i öster. Det är väsentligt att bevara detta äldre barrskogsområde för framtiden för att bevara och utveckla den biologiska mångfalden och för att avsätta ett större område för friluftsliv i en obebyggd del av kommunen.

Området är också intressant för det rörliga friluftslivet. Det utnyttjas inte så mycket idag men inrymmer en stor potential när Oxelösund byggs ut, då det kommer att behövas stora arealer skog för friluftslivet. Området lämpar sig för skogspromenader, orientering, bär- och svamplockning, ridning, geocaching och allmän rekreation. Redan idag kan man ta sig från Bastorp i väster till Peterslund och Sunda – ett avstånd på nära 4 km och bara behöva korsa två mindre vägar. Man kan också via en gång- och cykeltunnel nå Stjärnholm och Stjärnholm - Brännäskilen.

Av stor betydelse för friluftslivet är den östra delen av kilen (vid Peterslund), där också Sörmlandsleden passerar. Här finns ett nätverk av väl utnyttjade stigar som förbinder de olika villaområdena med varandra och med Sörmlandsleden.

Naturvårdsmotiv: Stort sammanhängande skogsområde, naturskog, artrik sumpskog, kontinuitetsskog, ovanliga svampar, rik mossflora.

Motiv för friluftsliv: Stor sammanhängande rekreationsskog, framtida potential som strövområde, stigar, cykelstråk, Sörmlandsleden, skolskog.

Spridningskorridorer: Barrskogsanknutna arter finner starka samband med närliggande skogar då naturtypen finns allmänt utbredd i hela korridoren. I Peterslundsområdet slingrar sig strövsog av barrträd kring bebyggelsen och det går att vandra i hela området utan att beträda gator och tomter.

Barriärer: Inga betydande barriärer uppträder inom kilen. I östra delen mellan Inskogen och Peterslund bryts korridoren av ett mindre område med åkrar och villabebyggelse samt

Sundavägen. Avståndet till Peterslunds strövskogar är emellertid ringa. Mot Stjärnholms – Brannäskilen i norr utgör motorvägen en barriär för växter och marklevande djur.

Känslighet: Områdets värde ligger i den sammanhängande skogen och det är viktigt att inga exploateringar görs som fragmenterar området. Mellan Peterslund och Inskogen finns en obebyggd markremsa. Vid eventuell exploatering av detta område är det viktigt att ha låg bebyggelse som inte utgör barriär mellan de olika delarna av kilen.

Naturvårdsplan: Områdena A3, B2, B3, B4, C3 och C4

Fig. 5. Gammal barrskog finns på flera håll inom Danvik – Peterslundskilen.

Jogersökilen

Beskrivning: Den till ytan största delen av denna gröna kil är Jogersö. Nästan halva ön är bebyggd men resterande delar har en mycket stor betydelse för naturvård och friluftsliv. På Jogersö finns tre oexploaterade barrskogsområden, samtliga bevuxna med gammal skog. I den nordvästra delen ligger Jogersö friluftsområde med skogar av olika åldrar, de äldsta är tallskogar på bergig grund med träd uppemot 200 år. Vid Trappviken i väster ligger ett område med mycket gammal tallskog, som av Skogsstyrelsen registrerats som nyckelbiotop.

På öns södra del mot Fruviksholmarna går ett stråk av delvis nakna hållmarker men med mycket gamla tallar ned mot stränderna. Närmast Fruviksholmarna uppträder naturskog med mycket död ved. I norra delen intill Jogersösundet finns lövrika miljöer med mycket ek, varav en del ekar är mycket grova och med högt naturvärde. Jogersösundet är ett av kommunens fågelrikaste vassområden. Österut fortsätter grönstråket i form av två smala skogsområden, det vid Ramdalshöjden med lövrika skogar och ett på Stenvikshöjden med i huvudsak tall. Tallbeståndet i västra delen av höjden är unikt genom sin stora förekomst av tallticka.

Området är också mycket intressant för det rörliga friluftslivet. Jogersö är tillsammans med Femöre det viktigaste området för det rörliga friluftslivet och lockar även folk långt utanför kommunens gränser. På Jogersö finns skogar för rekreation, där finns löpslingor och skidspår, promenadstigar och en stor badplats. En gång- och cykelväg förbinder Jogersö med fastlandet och det går att till fots eller med cykel nå tätortens inre delar. Vid Ramdalshöjden går Hälsans stig, som är mycket väl utnyttjad av närboende men också för personer som kommer längre ifrån. Stenvikshöjden är ett populärt promenadstråk och man kan härifrån enkelt nå Stenviksbadet och Femöre.

Naturvårdsmotiv: Stort sammanhängande skogsområde, nyckelbiotoper, gammal tallskog, död ved, ekbestånd, gamla ekar, rikt fågelliv, hävdad strandäng, alkärr, rödlistad art (tallticka).

Motiv för friluftsliv: Stor sammanhängande rekreationsskog, promenad- och löpslingor, Sörmlandsleden, skidspår, orientering, badplats, cykelvägar, skolskog.

Spridningskorridorer: Arter knutna till gammal barrskog kan lätt röra sig mellan naturskogarna på Jogersö. Växter och insekter som behöver ljus och värme kan utnyttja

vägar och vägkanter för sin spridning från Jegersö till fastlandet. För friluftslivet finns gott om cykelvägar för att ta sig mellan olika områden på Jegersö samt över bron och vidare åt öster utan att behöva korsa frekventerade trafikstråk. Längs Stenvikshöjden går det att färdas längs en kilometerlång strövstig och på Ramdalshöjden kan man via en cykel-/gångväg ta sig både till Ramdalen och till tätortens mer centrala delar.

Barriärer: Inga betydande barriärer uppträder inom kilen, men Jegersösundet kan vara en barriär för vissa arter då den smala flaskhalsen vid bron kan försvåra spridning.

Känslighet: Varje exploatering inom kilen får negativ inverkan på natur- och friluftsvärden och blir dessutom en barriär för friluftsliv och spridning av arter.

Naturvårdsplan: Områdena A6, A7, A8, B4, B6, C7 och C8.

Fig. 6. Skogarna på Jegersö är väl utnyttjade av friluftslivet

Fig.7. ...och vid Stenvik växer den rödlistade tallticken

Värdekärnor utanför de gröna kilarna

Femöre

Beskrivning: Halvön Femöre är ett av kommunens viktigaste områden för naturvård och friluftsliv. Större delen av ön är kommunalt naturreservat. Olikåldriga barrskogar dominerar och främst söder och norr om småbåtshamnen, vid Breviken, kring Insjön och på Femörehuvud i söder uppträder mycket gammal tallskog med tallar mellan 200 och 300 år. I tallskogen finns rödlistade och andra sällsynta arter. På västra Femöre och vid Insjön finns två ekbestånd med en uppskattad ålder av 200 år. Här växer flera sällsynta och rödlistade lavar. Femörehuvud är unikt genom sin geologi, topografi och sin gamla barrskog och ingår i nätverket Natura 2000.

Fig. 8. Karta över ekområdena på Femöre.

För friluftslivet är Femöre mycket betydelsefullt. Här finns en våffelrestaurang, Skärgårdsvåfflan, ett museum (Femörefortet) samt Fiskehamnen med restaurang och möjlighet att via turbot ta sig ut till öarna. Skogarna på Femöre är också av intresse för bad och promenader, främst längs de oexploaterade stränderna med stigar, grill- och rastplatser samt utsiktspunkter.

Naturvårdsmotiv: Stort sammanhängande skogsområde, nyckelbiotoper, gammal tallskog, död ved, ekbestånd, gamla ekar, sällsynta lavar, rödlistade arter, geologi och topografi.

Motiv för friluftsliv: Stor sammanhängande rekreationsskog, promenadstigar, Sörmlandsleden, badplatser, cykelvägar, sommarrestauranger, Femörefortet, besöksvärda utsiktsplatser.

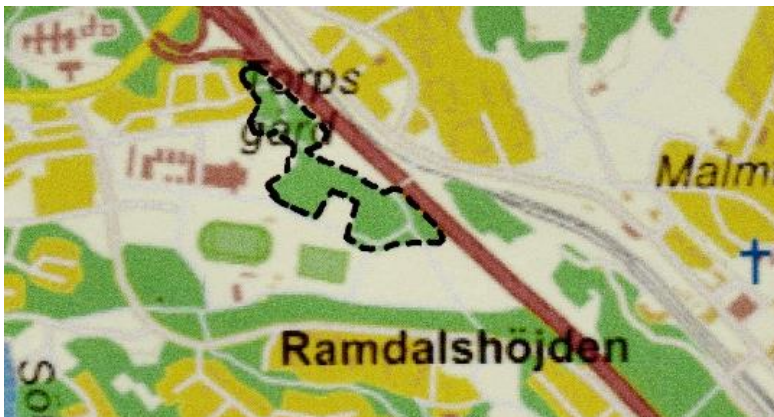
Känslighet: Varje exploatering inom värdekärnan får negativ inverkan på dess naturvärden och bör undvikas

Naturvårdsplan: Områdena A5 och B7.

*Fig. 9. Den gamla vresiga tallskogen på Femörehuvud.
Foto: Emil Gustafsson*

Ramdalen

Beskrivning: Området har stort värde från naturvårdssynpunkt. Det finns många grova ekar och ett lövrikt landskap i övrigt samt en långsträckt backe med välformade enar. På en av ekarna växer den rödlistade arten oxtungsvamp. Delar av skogen är av Skogsstyrelsen klassad som nyckelbiotop. Mot Ramdalsskolan finns kalkförande berghällar och kring dessa en rik flora med ängsskära, knägräs, blåsippa, trolldruva, hässlebrodd och skogsvicker samt kalkkrävande mossor på hållarna.

Ramdalen har genom sin skola och sportanläggning stor betydelse för Oxelösund. Lövskogen utgör en fin inramning som avskärmar anläggningen och minskar bullret från motorvägen i norr. Parallellt med en cykelbana går "Hälsans stig" – ett populärt promenadstråk i tätorten. Stigen leder via en gångbro över motorvägen in mot Oxelösunds centrum.

Naturvårdsmotiv: Lövskog, gamla ekar, rödlistade arter, fint fågelliv, kalkhällar, artrikt växt- och djurliv.

Motiv för friluftsliv: Cykelväg, promenadstråk och skolskog,

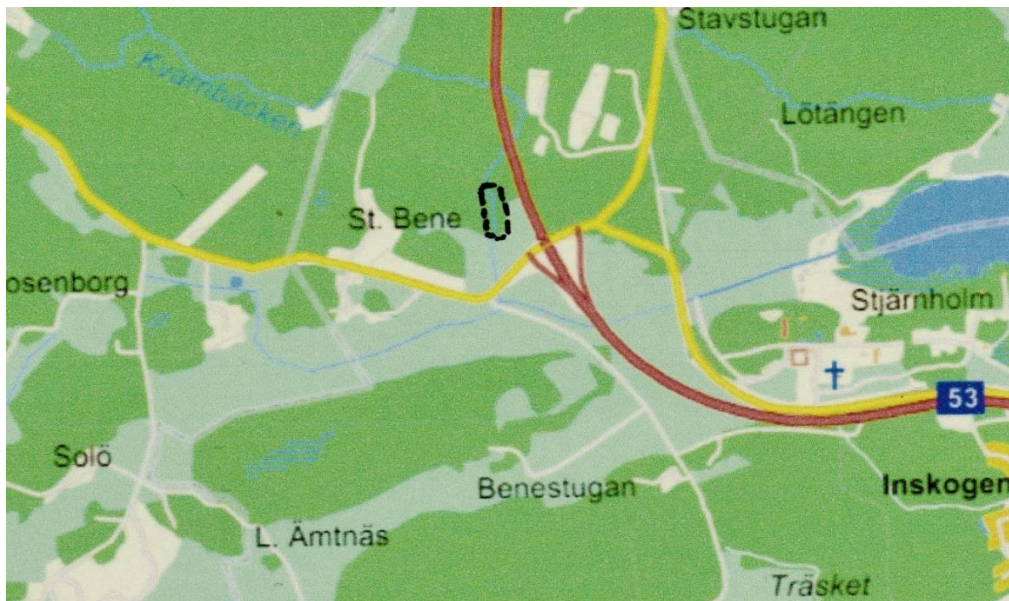
Känslighet: Varje exploatering inom värdekärnan får negativ inverkan på dess naturvärden och bör undvikas.

Naturvårdsplan: Område A4.

Fig. 10. Blåsippan blommar vackert vid Ramdalen

Kvarndammen

Beskrivning: I skogspartiet öster om motorvägen vid Stora Bene rinner en källbäck som avvattnar åkrarna vid Spjutkärr. Här finns också en kalkälla. Bäckens omges av en lövrik skog med en del död ved och en örtrik flora. Bland arter kan nämnas stinksyska, sumpförgätmigej, majbräken och rankstarr. Skogspartiet är av Skogsstyrelsen klassad som nyckelbiotop. Kvarnbäcken är den enda bäcken med rinnande vatten i kommunen. Området ligger intill Sörmlandsleden och besöks ofta av vandrare utmed leden.

Naturvårdsmotiv: Lövskog, död ved, rinnande vatten, artrik flora, nyckelbiotop.

Motiv för friluftsliv: Vandringsled (Sörmlandsleden), kalkälla.

Känslighet: Varje exploatering inom värdekärnan får negativ inverkan på dess naturvärden och bör undvikas.

Naturvårdsplan: Område B1.

Fig. 11. Majbräken är en karaktärsart längs bäcken.

Bastängsviken

Beskrivning: Denna grunda havsvik, ibland kallad Basttorpsviken, har stor betydelse för fågellivet, särskilt under flyttningsperioderna under vår och höst. Lokalen består av en havsvik, omgiven av nötbetade strandängar med en för östersjöstränder karaktäristisk flora. Området har stor betydelse som fågelokal och under den senaste 20-årsperioden har här observerats inte mindre än 140 fågelarter.

Naturvårdsmotiv: Betad strandäng, rikt fågelliv.

Motiv för friluftsliv: Fågelskådning.

Känslighet: Varje exploatering inom värdekärnan får negativ inverkan på dess naturvärden och bör undvikas.

Naturvårdsplan: Område A2.

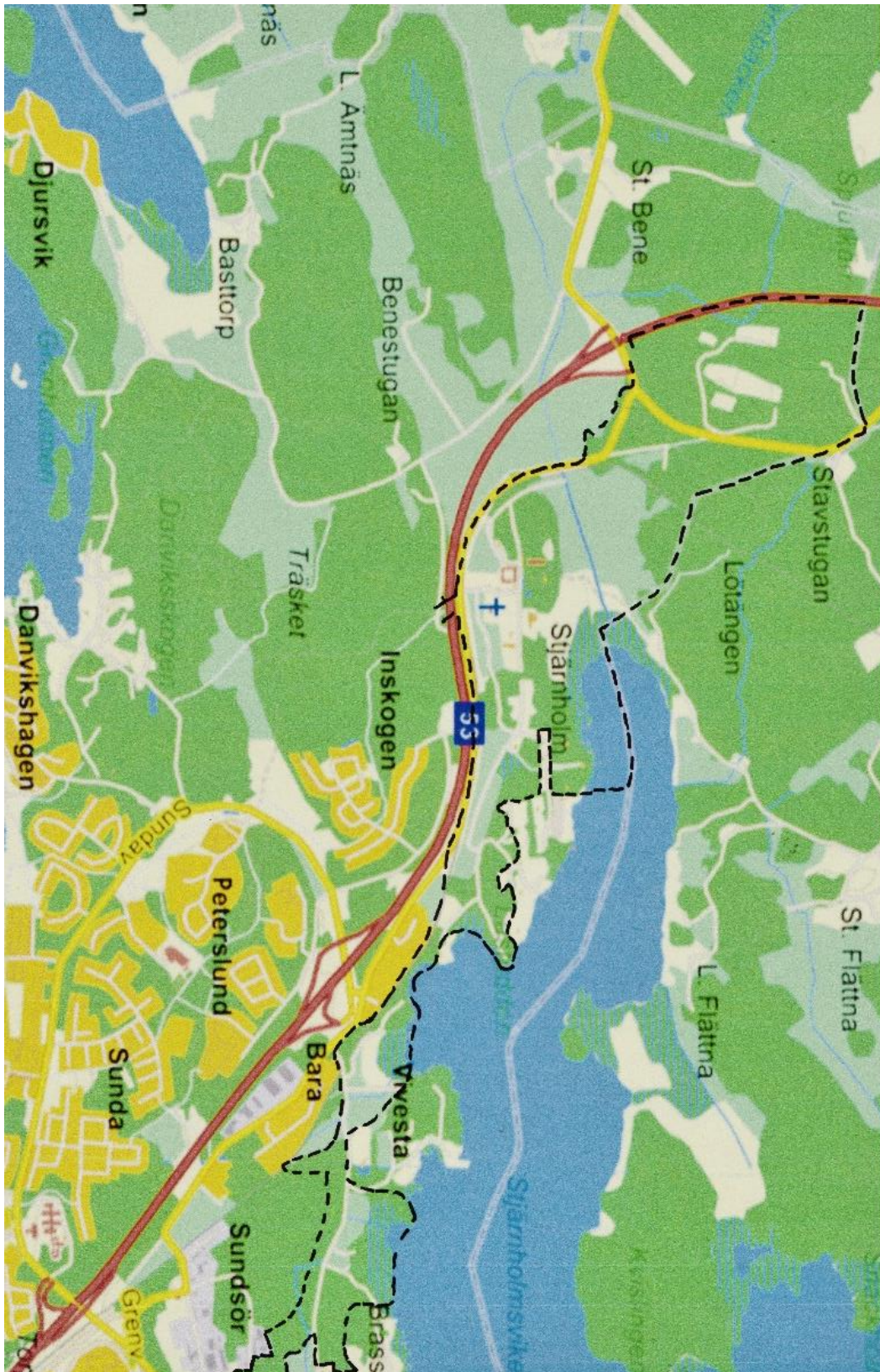
Fig. 12. Bastängsviken med strandängar är en fin fågelokal.

Använda källor

- Calluna AB 2005: Naturgas Mellansverige, sträckan Norrköping-Oxelösund. Bilaga 4: Naturvärdesinventering av landmiljöer och vattendrag inför upprättande av miljökonsekvensbeskrivning. Sydkraft.
- Calluna AB 2005: Naturgas Oxelösund – Brannäs. Naturvärdesinventering av landmiljöer inför lokalisering av LNG-terminal. Sydkraft.
- Freundin, D. 1982: Översiktlig naturinventering. Oxelösunds kommun. Länsstyrelsen i Södermanlands län 1982:13.
- Fågelföreningen Tärnan 2015: Fågelinventering i vassområden i Oxelösunds kommun 2015. Oxelösunds kommun.
- Oxelösunds kommun 2005: Oxelösunds grönstruktur. Antagandehandling 2005.
- Oxelösunds kommun 2010. Översiktsplan för Oxelösunds kommun. Kommunstyrelsen.
- Vectura 2010: Miljökonsekvensbeskrivning till Översiktsplan för Oxelösunds kommun 2010. Oxelösunds kommun. Kommunstyrelsen
- Rydberg, H. 2007: Närströvmråden i Oxelösunds kommun. Miljö- och samhällsbyggnadskontoret, Oxelösunds kommun.
- Rydberg, H. 2011: Naturvårdsplan, Oxelösunds kommun, fastlandet. Miljö- och samhällsbyggnadskontoret, Oxelösunds kommun.
- Rydberg, H.2014: Inventering av stränder i Oxelösunds kommun. Oxelösunds kommun, Miljö- och Samhällsbyggnadsförvaltningen, rapport.
- Rydberg, H. 2015: Inventering av vassområden. Oxelösunds kommun. Miljö- och Samhällsbyggnadskontoret, rapport.
- Rydberg, H. 2016: Stenvikshöjden i Oxelösund. Inventering och naturvärdesbedömning av ett tätortsnära strövmråde. Carlstedts Arkitekter AB
- Rydberg, H. 2017: Aspa-området, Oxelösunds kommun. Miljö- och Samhällsbyggnadskontoret. Inventering och naturvärdesbedömning. Oxelösunds kommun.
- Sellberg, R. 2005: Inventering och naturvärdesbedömning av Femöre, Oxelösunds kommun.
- Skogssällskapet 2011: Skogsbruksplan för Oxelösunds kommun.

BILAGA – GRÖNA KILAR, STÖRRE KARTOR

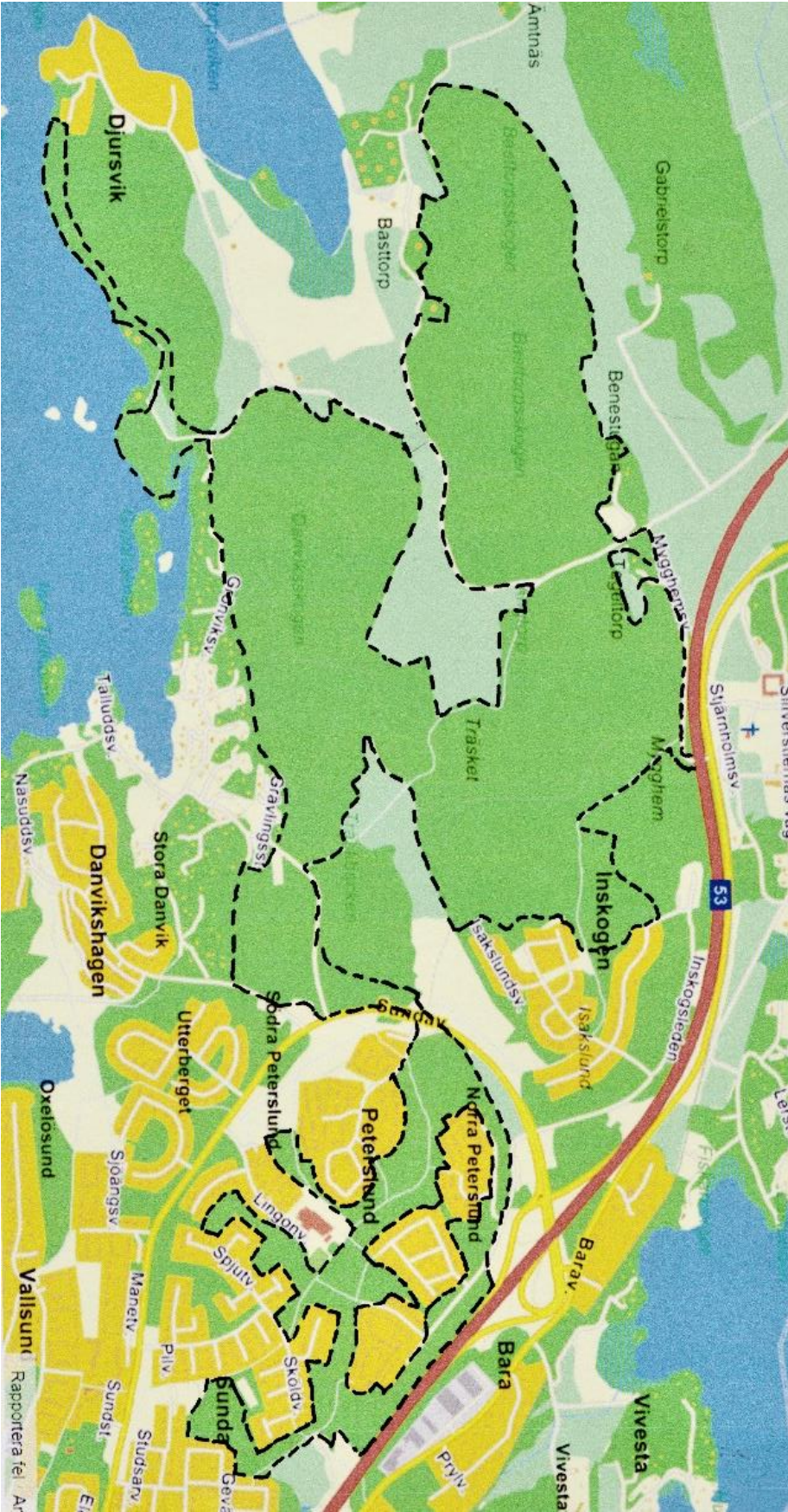
Stjärnholm – Brannäskilen, västra delen

Stjärnholm – Brannäskilen, östra delen

Danvik – Peterslundskilen

Jogersökilen

